

Stát skupuje další a další podniky. Vytlačuje trh.

1.2.2024 - Vladimír Pikora | PROTEXT

Vláda už několikrát uznala, že musí zlepšit svou komunikaci. Nicméně přišla další pecka, když ministr vnitra Vít Rakušan přišel s tím, že se bude zestátnňovat energetická společnost ČEZ. Ačkoli toto tvrzení vzal brzy zpět, že se spletl, mnoho lidí mu nevěří a po trhu se šíří různé hypotézy, názory a pochyby.

Zkrátka ministrovi se podařilo do společnosti zasít velkou míru nejistoty. Nejhorší je, že se k tomu nyní musí vyjadřovat premiér a ministr financí. Ti se ale zatím evidentně na ničem konkrétním nedohodli. Média je ale tlačí k jasnému komentáři.

To není dobré. Čím méně informací, tím více spekulací a tajných šeptand. Nechápu, jak by jedna a ta samá vláda mohla uvažovat, kde, co a komu škrtne. Důchodcům nevyplatí řádnou valorizaci, aby nakonec snížila plánovaný deficit meziročně jen o mizerných 40 miliard korun. Následně přišla s tím, že chce stát zadlužit o 150 mld., a to za stíhačky 4,5 miliardy a čerpací stanice a také možná až 3 biliony za energetiku. Tyto tři položky by tak zdvojnásobily státní dluh. To se bude veřejnosti špatně komunikovat.

Za velmi nezdravé považuji to, že si stát na výstavbu jaderných bloků vybírá jen ze dvou konkurentů. To žádná konkurence není, a proto je z definice jasné, že bude výstavba dražší, než by musela být. O tom svědčí i odhady expertů z trhu.

Všichni se shodují, že to bude více než 1 bilion. Někteří veřejně oceňovaní experti však mluví dokonce až o třech bilionech. Navíc všichni víme, jak to chodí s veřejnými zakázkami. Velmi často nakonec končí výrazně dražší. Někdy i více než na dvojnásobku. Ostatně to už vidíme v Británii, kde staví Francouzi jaderné bloky a výstavba se výrazně prodražuje.

Kde na to vzít?

Nejhorší je, že ministr financí dnes ještě neumí novinářům říct, kde na to vezme. To bude velmi zajímavé. Vloni vláda ukázala, že umí s rozpočty čarovat a daří se jí dluhy vyvádět do mimorozpočtových fondů. Nepochybuji o tom, že v tom bude tato i další vlády pokračovat. Pro politiky to je milé řešení, které jednodušší voliči nikdy nepochopí.

Očekávám proto, že se bude dluh vykazovat nikoli jako státní dluh, ale jako dluh plně státní společnosti ČEZ. Předpokládám totiž, že výstavbě jaderných bloků bude předcházet zestátnění ČEZu, protože zde budou třeba státní záruky. Takže výdaje do energetiky vzrostou o dalších více než 200 mld. Kč.

ČEZ je sice velká a bohatá společnost, ale přece jen není tak velká, aby si snadno na finančních trzích skrze dluhopisy půjčila 3 biliony korun. To je skoro polovina českého HDP. Bez nějaké státní pomoci, a tedy státního dluhu to proto půjde jen těžko. Vůbec bych se proto nedivil, kdyby došlo ke zhoršení ratingu České republiky.

Stát zestátnňuje i další podniky

Pokud bude ČEZ dluhy splácet, rozhodně nedojde k tomu, co si mnozí od zestátnění slibovali. ČEZ nebude moci prodávat energii levně. Naopak musí být drazí, aby dluh splatili. To je silný argument,

že bych se vše snažil řešit tržně a nikoli plně skrze stát.

Aby nebylo vládních výdajů málo. Včera jsem se dozvěděl, že stát vynaložil na koupi pár desítek čerpacích stanic 4,5 miliardy korun. Tady silně pochybuji, že je to nutné a že to je dobrá cena. Nicméně to by bylo na samostatný článek.

Pro mě je klíčové, že stát postupně začíná vlastnit více a více původně soukromých podniků. Všichni přitom víme, že stát není dobrý hospodář, protože manažery úkolují státní úředníci, kteří nikdy nepodnikali. Zároveň s tím víme, že jak stát vlastní více podniků, začíná hrát v ekonomice větší roli. Vytlačuje trh, a to není nic jiného než plíživá cesta k socialismu a tedy chudobě.

Investiční skupina CFG | 10 let na finančním trhu v ČR

Skupina CFG funguje na českém finančním trhu přes 10 let. Poskytuje kvalitní servis investorům, emitentům, klientům a partnerům. Konsolidovaný obrat celé skupiny je 94 mil. Kč, má přes 1 500 investorů a 360 mil. Kč aktiv. Provozuje také portál Dluhopisomat.cz nejlépe hodnocený dluhopisový inzertní portál v ČR.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/stat-skupuje-dalsi-a-dalsi-podniky-vytlacuje-trh/2473985>